

Suomalaisluokat tutkijan silmin

Municio kertoi miten kaikki tapahtui

ESKILSTUNA KURIKEN

1994

Ruotsissa vallitseva yksikielisyyden ideologia ja valtion kunnille ohjaaman rahavirran laantuminen romuttivat Eskilstunassa hienosti toimineet suomalaisluokat. Vanhempien ponnistelut luokkien säilyttämiseksi valuivat täysin hukkaan. Näin kertoi tutkija Ingerd Municio vieraillessaan Eskilstunassa tiistaina.

Ingerd Municio on tutkinut Eskilstunan suomalaisopetusta vuosina 1971-89. Hänen raporttinsa on osaraportti projektista Den sverigefinska skolfrågan, mikä käynnistettiin 1985 Kettill Bruunin johdolla.

— Valitsimme Eskilstunan, joka tilastojen valossa oli tuoloin suomenkielisen opetuksen ykköskunta Ruotsissa. Kun saavuimme paikkakunnalle, saimme hämmästyseksemme todeta, että kehitystyön sijasta kunnassa oli alkanut suomalaisluokkien romuttaminen, kertoi Ingerd Municio.

Raha ja ideologia

Suomalaisluokkien synnyn ja romuttamisen taustalta löytyy rahaja Ruotsissa jo 1880-luvulta vallinnut yksikielisyyden ideologia, jonka taannoinen opetusministeri Anita Gradin puki sanoiksi ”Ruotsi on ruotsa-

rä kielitaidottomia oppilaita. Samalla valtio alkoi myöntää korvamerkittyjä varoja suomalaisluokille. Rehtorien ja viranomaisten piti enää ylipuhua vanhemmat hyväksymään äidinkielellä tapahtunut opetus.

Luokat toimivat

1975 opetuksen vastakkaiset ideologiat alkoivat kehittyä. Koulukonttorissa ruotsalaisen opetuspedagogiikan kannattajat saivat yliotteen, suomalaisluokat nähtiin vain siirtymäkautena ruotsinkieliseen opetukseen. Samaan aikaan syntyy kaksikielisyyden ideologia; vanhemmat, opettajat ja monet rehtorit näkivät käytännössä luokkien toimivan erinomaisesti.

Rahavirtojen alkaessa tyrehtyä kouluviranomaiset halusivat lakkauttaa luokat, jotta he pääsisivät vapaammin laboroi-

Kuva: RUBEN FRANSJOLM

Eskilstunan kouluoloihin paneutunut tutkija Ingerd Municio pitää hämmästyttävänä sitä vauhtia, jolla kunnassa hyvin toimineet suomalaisluokat on romutettu.

cion mukaan valtavan työn suomalaisopetuksen kehittämiseksi ja sittemmin säilyttämiseksi. Aluksi heidän kanssaan tehtiin yhteistyötä, sitten vanhemmistä tuli kiistojen vastapuoli ja lopuksi heitä ei enää huomioitu

Vanhemmat eivät taistelleet yhtenä rintamana, vaan opetusta puolsi aina se joukko, jota konflikti koski. Ei ymmärretty ideologisesti, että nyt nuo, huomenna me.

enää laittaneet lapsiaan suomalaisille luokille, koska opetukselta puuttui jatkuvuus.

Keskiasteella ei Municion tutkimuksen mukaan koskaan